

RDEČI KRIŽ NOČE POMAGATI LAČNIM VETERANOM

GENERAL, KI JIH JE VZPODBUJAL,
NAJ VZTRAJAJO DO KONCA, JIM
SVETUJE, NAJ ODIDEJO DOMOV

Poveljnik veteranov Waters pravi, da veterani ne bodo šli več v Washington. — Novo taborišče v Maryland. — Governor Pinchot namerava priti še ta teden v Johnstown. — Zdravstveni komisar se boji, da ne bi v taborišču izbruhnile na lezljive bolezni. — Vode za pitje in pranje primanjkuje.

WASHINGTON, D. C., 1. avgusta. — James L. Fieser, podpredsednik Narodnega Rdečega križa, je rekel danes, da se je posvetoval z drugimi uradniki svoje organizacije in prišel do zaključka, da Rdeči križ ne bo pomagal veteranom, ki taborijo v okolici Johnstowna.

Za veterane naj skrbje javne in privatne pomožne agenture onih mest, v katerih se veterani nahajajo.

JOHNSTOWN, Pa., 1. avgusta. — Tukajšnja podružnica Salvation Army in trgovska zbornica sta sklenili, da ne bosta pomagali veteranom.

General Smedley D. Butler, ki je še pred kratkim pozival veterane v Washingtonu, naj vztrajajo toliko časa, da bo "peklo zmrznilo" jim je danes brzojavil, da je zanje najbolje, če se vrnejo domov.

Dr. Charles Shaffer, zdravstveni komisar Somerseta okraja, je rekel, da se boji izbruha nalezljivih bolezni v veteranskem taboru. Kakih 50 veteranov je že zbolelo. V taborišču primanjkuje pitne vode ter vode za kopanje in pranje.

Po zatrdilu zdravstvenega komisarja okraj nima zadostnih sredstev, da bi se uspešno boril proti epidemiji, ki bi izbruhnila med veterani.

Tekom tega tedna bo prišel v Johnstown governor Pinchot.

JOHNSTOWN, Pa., 1. avgusta. — Današnji dan je bil zelo živahen v veteranskem taborišču. Ko je prišel njihov poveljnik Walter W. Waters, jim je obljubil, da bodo postavili stalno bivališče v gozdovih blizu Laurel, Md. Waters je rekel, da je dobil zemljišče v obsegu 25 akrov in da smejo veterani porabiti še 209 akrov, ako je potrebno.

Na tem ozemlju morejo napraviti vrtove, morejo rediti krave, kokoši, zajce in druge domače živali, da se more taborišče samo sebe vzdrževati.

To naznanilo je zbudilo med veterani veliko veselje.

Drugo veselje je zopet prišlo nad nje, ko jim je Waters naznanil, da se po vseh državah snuje organizacija "khaki srjaj", ki bo imela napol vojaški značaj.

Slednjič je Waters izjavil: "Nikakor ne nameravam še kakšnega korakanja v Washington, temveč se bomo borili na voliščih.

"Svojo bitko bomo izvajali na voliščih," je ponovil. "Za prihodnje volitve bomo pripravljeni, ako pa ne bomo dosegli svojega namena, bomo zopet pri prihodnjih volitvah na svojem mestu."

Rekel je, da bo vse svoje delo obrnil na organizacijo v kampi. Prostor je ponudila Maude Edgell iz Catonsville, Ind., ki je bila priča, ko so bili veterani izgnani iz Washingtona.

"Tam bomo postavili svoje šotore," je rekel Waters, "in ako jih zopet poderejo, jih bomo pobili."

V kampi v Johnstownu je že 6000 veteranov in še vedno prihajajo nove skupine.

Živež je zelo pičel, dasi je iz več mest že prišlo mnogo tovornih avtomobilov s hrano. — Po sporočilu provijantnega načelnika Hoke Smitha je hrane samp še za dvanajst ur.

Ker župan McCloskey na svojo brzojavko, v kateri je zahteval od predsednika Hooverja, da vla-

Papen noče koalicijske vlade

NEMŠKA
PRINCA PRI
ROOSEVELTU

Governor newyorške države je pripovedoval sinovoma bivšega kronprinca o svojih doživljajih.

Albany, N. Y., 1. avgusta. — Danes sta obiskala governorja Roosevelta in njegovega sina Franklina hohenzollerska princa Louis Ferdinand in Friedrich August, sinova bivšega nemškega kronprinca.

Pripeljala sta se z avtomobilom iz Detroita, kjer je princ August zaposlen v neki tovarni za avtomobile.

Tekom pogovora je začel obupati governor Roosevelt svoje spomine.

— Nemčija je krasna dežela — je rekel. — Ko sem bil star triinajst let, sem bil v Nemčiji s svojim učiteljem in sem skoro vso deželo prevozil s kolesom. Toda imel sem smolo Štirikrat so me aretirali. Prvič zato, ker sem povozil nekemu kmetu gos, drugič, ker sem trgjal češnje, tretjič zato, ker sem se vozil s kolesom po peronu postaje, četrtič pa zato, ker sem si hotel preveč oddaliti ogledati utrdbe pri Strassburgu.

Iz Albany sta se princa odpeljala proti New Yorku.

ZOPET VEČ DELA

Cohoe, N. Y., 1. avgusta. — Tvojniška kolesa so zopet pričela ropotati v tem malem mestu gorenjega Hudsona in 700 delavcev je stopilo k strojem.

Po dolgem presledku so zopet odprle svoja vrata tri tekstilne tvornice.

MEHIKA DEPORTIRA
KITAJCE

Mexico City Mehika, 31. julija. — Mehika vlada je deportirala 23 Kitajcev iz države Sonora.

Nekateri med njimi so morali pustiti mehiške žene in otroke.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

44 VSTAŠEV
USMRČENIH

Vsega skupaj je bilo obsojenih na smrt nad sto vstašev. — 44 jih je bilo ustreljenih v strelnih jarkih, ki so jih sami izkopali.

Lima, Peru, 1. avgusta. — Danes je objavila vlada, da je bilo prejeto sredo usmrčenih 44 vstašev, ki so začetkom prejšnjega meseca zanetili vstajo v Trujillo.

Na smrt jih je obsodilo vojno sodišče. Poslani so bili v strelne järke, katere so sami izkopali, in tam so bili ustreljeni.

Vsega skupaj je bilo obsojenih na smrt sto udeležencev vstaje, toda vseh dosedaj še niso mogli slediti. Ostali so bili obsojeni na deset oziroma na pet let ječe.

Dvaintrideset obožencev je bilo oproščenih.

Državni pravdnik je zahteval smrtno kazen tudi za voditelja Aprisa stranke, Victorja de la Torre, ki se nahaja v preiskovalnem zaporu kot glavni voditelj zarote, toda sodišče je odločilo, da se bo vrnila proti njemu posebna razprava.

SNEG V DRŽAVI N. Y.

Albany, N. Y., 1. avgusta. — Visoko v gorah okrajev Saratoga in Rennselaer je padlo nekoliko snega. Okoli glavnega mesta države New York je bila prej velika nevihta.

SVETOVNA LEPTICA

Spa, Belgija, 1. avgusta. — Krimia Helis, ki predstavlja mistično mikavnost stare Turčije in jo spaja znova lepoto modernih deklet Ištambula, je dobila naslov "Dekle sveta za leto 1932". Ta naslov ji je podeljen na mednarodni tekmi lepih deklet.

18-letno dekle, ki je prišla na tekmo kot "gospodična Turčija", ima črne oči in črne lase. V razsodbi je zmagala nad 26 drugimi tekmovalkami. Med temi jih je bilo deset iz Združenih držav in šestnajst iz raznih evropskih držav.

Med tekmovalkami je bila kot "Miss America" plavalas Helen Cant, stara 24 let, ki je bila rojena v Buffalo, N. Y., in živi v Douglaston, L. I., New York.

da skrbi za veterane, ni dobil nobenega odgovora, je predsedniku poslal še enkrat naslednjo brzojavko:

"Kot ameriški državljani zahtevam od vas odgovor na svojo brzojavko, v kateri sem prosil za pomoč za veterane, ki so se tukaj naselili. Kot župan mesta Johnstown sem opravičen do te uljudnosti. Ponavljam nujno izvršitev v tem oziru."

Iz začasne kampe nikdo ne odhaja, pač pa prihajajo novi veterani. Predno pa se bodo vsi preselili v novo kampo v Laurel, bo vzelo še najmanj dva tedna.

JOHNSTOWN, Pa., 1. avgusta. — Prvi otrok v Camp McCloskey je bil rojen Mrs. Leroy Horenden iz Jackson, Mich. V čast mestnega župana je bilo otroku, ki je deklica, dano ime Edwarda.

PADANJE
TURŠKE
TRGOVINE

Trgovina je nazadovala za polovico. — Uničujejo jo visoki davki. — 26 odstotkov davka od sto dolarjev zaslužka.

Ištambul, Turčija, 1. avgusta. — Svetovna gospodarska kriza je napela gospodarsko življenje tudi v Turčiji. Dasi je Turčija 80 odstotkov poljedelske dežela in pridelava dovolj za svojo porabo, vendar je življenje v obupnem stanju.

Promet Turčije v letu 1929 je znašal 120 milijonov dolarjev, leta 1931 pa samo 63 milijonov, ali skoro 50 odstotkov manj.

Turki so ves čas junaško prenašali veliko krizo. Letošnji proračun kaže 20 milijonov dolarjev primanjkljaja.

Turek, ki zasluži \$100 na mesec, plača \$26 davka. Tuji pri tem davku niso izveti. Nek ameriški trgovci v Ištambulu plača od svojih \$300 dohodkov na mesec \$100.

Trgovina pa mestih kot Ištambul, Smirna in Ankara ima zelo visoke davke, da more dežela lažje prebiti pod težo davkov. Davki so na vsako pošto znamko, vsak račun v restavraciji.

Turki, ki so po naravi zelo leni, so zelo odločni, kadar se česa lote. Nova postava prepoveduje uvoz sladkorja in kave iz dežel, ki niso toliko prijazne, da kupijo turški tobak.

Ko se je vlada prepričala, da kmetje zaradi padlih cen pridelkov ne morejo plačati davkov, je naložila tem večje davke državnim uradnikom. Skoro polovica proračuna v Turčiji gre za državne uslužbence, toda od svoje plače pride zopet nazaj v državno blagajno 35 odstotkov.

REVOLUCIJA
V BRAZILJI

Samo v eni bitki je bilo ubitih 800. — Uporniki se trdno drže. Vladne čete obkoljujejo upornike.

Rio de Janeiro, Brazilija, 1. avgusta. — Četrty teden revolucije v Sao Paulo se je pričel z naznanilom vladnih čet, da se njihov obroč zožuje okoli upornega mesta Sao Paulo. Uporniki pa trdijo, da so v eni sami bitki ubili 800 zveznih vojakov.

Vlada v Rio de Janeiro zatrjuje, da je bil ves uvoz v Sao Paulo vstavljen, da so tovarne zaprte in da je pošla zaloga žita, premoga in gasolina.

General Goes Montiero naznaja, da so njegove čete zavzele zadnjo uporniško postojanko v okraju Sao Jose do Barreiro ter da prodirajo proti dolini Pahahyba.

General Waldomoro Limas poroča z juga, da je prodril dalje v osrčje Sao Paulo ter da pritiska na železniško središče v Itapetininga.

POZVAL BO DRŽAVNI ZBOR,
NAJ GA SKUŠA STRMOGLAVITI

BERLIN, Nemčija, 1. avgusta. — Državni kancler Franz von Papen je rekel danes zastopniku "Associated Press", da ne bo skušal ustvarjati nobene koalicijske vlade, pač bo pa koncem tega meseca stopil s svojimi ministri pred državni zbor ter pozval poslance naj skušajo njegovo ministrstvo strmoglaviti.

GENERAL MA
PADEL V BOJU

Japonci so ga po dolgem času obkolili. — Njegovo te' o je bilo preluknjano s krogli. — Vsi njegovi vojniki padli.

Harbin, Mandžurija, 1. avgusta. — General Ma Can-san, junak iz bitke ob reki Nonni, je mrtev. Japonci so na potu z njegovim truplom v Harbinu.

Dolgo so ga Japonci iskali in je slednjič postal njihova žrtev. Danes so Japonci polne hvale za majhnega generala z redkimi, dolgimi, navzdol visečimi brkami, ki je pred nekaj meseci zbudil pozornost celega sveta, ko je zaustavil japonsko prodiranje na mandžurskih poljanah.

Konec slavnega kitajskega poveljnika je prišel v majhni vasi, katere kočje so zgrajene iz prsti, 150 milj severno od Harbina, ob vznožju Lingana pogorja, ki mu je bilo tako poznano.

Dve japonski diviziji ste obkolili majhno število njegovih vojakov, samo za hrbtom jim je bila v obrambo močna skala. Borili so se, kot se nikdar poprej.

Toda bilo je zastoj. Japonci so vztrajno pritiskali na malo četo in so preteklo sredo uničili zadnje njegove vojnike, ki so streljali iz neznanega zavetja v kočah iz blata.

Ko se je razknil dim so Japonci preiskali bojišče in v neki koči so našli prestreljeno truplo generala Ma; okoli njega so ležali pobiti častniki njegovega štaba.

Blizu njega je bila blagajna v znesku nekaj tisoč dolarjev v zlatu, edini ostanek nekdanjega zneska milijon dolarjev.

S tem je bilo končano zasledovanje več tisoč japonskih vojakov največjega japonskega sovražnika.

Ko se je jeseni Japonci nenadoma zasedli 250.000 kvadratnih milj Mandžurije, se jim je general Ma z malo peščico vojakov postavil v bran. Zlasti pri reki Nonni se jim je trdovratno upiral. Slednjič je podlegel premoči in se je vdal sovražniku. Tedaj pa je pričel svojo veliko izdajalsko nalogo. Japoncem se je kazal prijatelja in je bil v vladi sedanjega vladarja države Mančoukuo Pu-ya imenovan za vojnega ministra. V tej lastnosti je bil v stalni zvezi z japonskimi častniki in zlasti z japonskim vrhovnim poveljnikom generalom Šgeru Honjo.

Ko se je s poznal s celim japonskim bojnim načrtom in namenom japonske vlade glede Mandžurije, je pobegnil preko meje v Sibirijo in tam organiziral kitajsko vojsko. Od tedaj naprej je neprestano vodil guerilla vojno proti Japoncem in zelo uspešno, dokler ni padel v boju.

V nekem nadaljnjem pogovoru je rekel državni kancler, da namerava vladati Nemčiji brez vsake podpore te ali one stranke. Njegov kabinet je bil sestavljen dne 1. junija po naročilu nemškega predsednika Hindenburga, narkar je bil državni zbor takoj razpuščen. To se je zgodilo v namenu, da vladi ni bilo treba prositi za zaupnico.

Če so imele večerajšnje volitve sploh kak pomen — je rekel von Papen — je bil njihov pomen ta, da je nemški narod odobril prizadevanja vlade, ki skuša oprostiti deželo strnarske kontrole.

— Naš edini namen je pomagati Nemčiji iz stisk in težav, v katere ni zašla po svoji lastni krivdi. Jaz in moji tovariši se bomo predstavili državnemu zboru ter mu predložili konstruktivni program. Nato bomo pozvali poslance, naj nas skušajo strmoglaviti.

Kancler je izrazil upanje, da stranka centruma, kateri je pripadal do svojega imenovanja in ki je sedaj njegova največja nasprotnica, ne bo imela toliko poguma, da bi izzvala novo kabinetno krizo.

KUGA NA
KITAJSKEM

Vsled povodnji so se razširile bolezni po deželi. Koleri je sledila bubonska kuga.

Sanghaj, Kitajska, 1. avgusta. — To poletje se je zelo razširila koleri po dolini reke Yangtse in je zahtevala veliko število žrtev. Rmerna reka pa je preplavila obsežno pokrajino in je samo okoli Kantona utonilo nad 200 prebivalcev.

Iz zapadnega dela provincije Honan prihajajo poročila, da se kolera zelo širi in oblasti prosijo vlado za nujno pomoč. Največ je trpelo mesto Honan Fu.

Poročila iz Hankova pravijo, da je kolera zelo razširjena po južnem delu provincije Hupeh in da je tudi bubonska kuga že zahtevala mnogo žrtev. Velika vročina je še povečala trpljenje prebivalstva.

Zapadni del provincije Šensi je imel velike nalive in Rmerna reka je preplavila obsežno polja. Trideset mest je bilo preplavljenih in 500.000 ljudi je brez strehe.

Druga poročila pravijo, da je največje deževje zadnjih let preplavilo Kanton. Več sto hiš je bilo porušeni.

Med povodnjo je bilo v mestu trideset požarov. Utonilo je nad 200 oseb. Samo v zavetišču za stare ljudi je zgorelo trideset ljudi.

Kajti nisem sam, ampak na sto-
tine jih je v mojem položaju.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

M. ZOŠČENKO: CLOVEČANSTVO

Konec je — za vse večne čase! Niti iskrica ljubezni do bližnjega ne tli več v mojih prsih. Do včeraj — natančno do šestih zvečer — sem se ljubil vse ljudi. Danes sem pogasil poslednjo iskrico ljubezni do njih.

Tavajoč po mestnih ulicah, sem prišel pred hišna vrata, kjer je bila zbrana velika množica ljudstva. Nekdo sredi gneče je ihtel. Pristopil sem in vprašal, kaj je vzrok razburjenju.

— Nogo si je zlomil, — mi je nekdo pošeplil.

Prerinil sem se v ospredje in uzrl pred seboj človeka, ki je ležal na cesti pred vrati. Bil je bled kakor zid. Skozi hlačnice je bilo videti, kako mu podrhteva zlomljena noga.

Sirotnak ponesrečene je pritiskal svoj obraz tesno h kamnu in je jekalovčal z mogočnim glasom: — Grede mi je spodrsnila noga! Takšna noga je tako krhka!

Ker mi je v prsih bilo vroče sree, nisem mogel prenesti prizora. Obrnil sem se k množici:

— Ali vas ne preseneča, kar se godi tukaj pred vami? Napravite prostor, da pokličem rešilno postajo. Tu je treba nekaj storiti.

Planil sem v telefonsko celico in alarimiral rešilni avto. Htel sem s poročilom, da mi je še sape zmanjkalo. Tuli se v telefon: — Nekdo si je zlomil nogo, pridite hitro, pomoč je nujna!

POTOVANJE PO SOVJETSKI RUSIJI

Potovanje po sovjetski Rusiji se zdi človeku nekaj nemogočnega. Pa vendar temu ni tako, dasi zgleda vse nekoliko grozeče, kakor da bi bila vojaka. Na vseh železniških mostovih stojijo straže s puškami v rokah. Na postajah se semintja zaleskečajo bajoneti, na vsaki postaji pa se gotovo vidi vojaške uniforme in uniforme agentov GPU, (sovj. tajna policija), medijimi pa še mnogo agentov GPU, ki so v civilu. Vendar jih človek lahko spozna po tem, ker imajo jako lepe usnjate suknjice ali pa dežne plašče iz gumija. Takih oblačil namreč ne premore noben drug smrtnik v sovjetski Rusiji. Za potnika, ki potuje po Rusiji, je gotovo najboljše in najprijetnejša ustanova GPU sama. To je namreč vedno pripravljena priskočiti na pomoč in ima poleg tega še moč, da izvede to, kar hoče.

V Rusiji dobijo vozni listek za vožnjo po železnici, ni mala reč. Na manjših postajah je število voznih listkov omejeno. Recimo, da čaka na taki postaji 200 ljudi na vlak. Izda se pa le kakih 10 voznih listkov in drugi se lahko čakajo cel teden, da pridejo na vrsto. Če pa je človek izpizemec, potem naj se je obrne na kakoga člana GPU in če ima legitimacijo in priporočila pisma v redu, potem uredi GPU vse sama: telefonira postajnačelniku, vojak mora iti po vozni listek, drugi zopet nese tujcu prtljago in če je treba, se po tem naroči še prav posebej sprevodniku, da mora iti ta in ta gospod brezpogojno v vlakom naprej. Inozemec potuje po sovjetski Rusiji tako udobno, kakor noben drug izvenšji seveda člane GPU same.

Vsak tujec lahko brez skrbi pove svoje želje: da bi imel rad prenočišče, ako nima zveze. Če je v hotelu prostor, da dobi gotovo. — Prav tako gotovo ga dobi tudi, če v hotelu prostora ni. Če pa hotela ni, dobi neke gotovo posteljo, da se mirno lahko odpočije. Če človek nima na razpolago druge prometne zveze, oskrbi GPU inozemcu avto ali pa konje. Noben član GPU se ne jezi nikdar naj najrazličnejši mi željami inozemcev. Vse, kar je v njegovi moči, stori, da olajša tujcu potovanje.

Pri vsej te postrežljivosti pa opravlja GPU še drugo važno nalogo. Ona pazi, kam tujec gre, kaj počne in kaj sprašuje; saj zato pa tudi je. Seveda pa se vrši to kolikor mogoče prikrito in neopazno. Če ima pa človek odprte oči, pa kaj lahko zapazi, kako ga že na vsaki postaji vnaprej pričakujejo.

ŽIVLJENSKE NEVARNOSTI POLETI

STRELA

Na človeku, ki je vanj tresčilo, najčešče ni opaziti nobenih posebnih sprememb. Na desnem čevlju je morda iztrgan kos usnja, v srcaji med rameni je veliko luknja, ozganim robom, na koži nekotliko majhnih, rjavih lis. Kaj se je zgodilo s telesom? Ali ga je ubil strah, ali pa skriva mrtne notranje poškodbe?

Električni tok ne išče, kakor menimo, najkrajše poti skozi telo, temveč pot najmanjšega upora. To mu nudijo najdobje stanice in žilice. Baš živčnih stanic se obda-ne s takšnimi žilicami. Te se razpočijo, kri preplavi stene živčnih celic, ki jih pritisk raztrže. Te najmanjše krvavitve v možganih in hrbtnem možgu pa povzročijo smrt. Ostali telesni organi so običajno popolnoma nepoškodovani.

TRAVNE BAKTERIJE

Ležiš v travi in grizeš brez misli travno bilko. Nekega dne oboliš. V ustni duplini, v čeljustih, v rebri mreni so se pojavila gnijoča vnetja in smrt ti je za vratom.

Kaj je vzrok? V ustih si imel 20 bilk in ti niso škodile, 21. bilka pa je bila ognjišče mikroskopsko majhne glivice, ki živi kot zajedavka na rastlinah. Prišla je v ustno sluznico, povzročila gnitje, ki je s časom zajelo tudi pljuča. V vseh gnijočih mestih se dajo ugotoviti nevarne glivice. Morala te zgodbe je čitna.

SONČARICA

Neki možak se je v kopalšču zgrudil brez glasu na tla. Glava mu je ognjeno rdeča in kakor otekla, na vprašanja odgovarja z nerazumljivim mrmranjem. Ljudje ga prenesejo k vodi in ga drgnejo. Nikomur ne pride na um, da bi ga morali položiti najprvo v senco. Trop zija, ki ga obdaja, se ne zaveda, da mu kvari zrak. Kri se mu nabira v možganskih žilah, ki se v vročini širijo in glava mu rdi čedalje bolj. Hipoma se onesvesti popolnoma.

Zdravnik je prihitel in je uganil s prvim pogledom: Sončarica! Takoj ga de prenesti v senco, tako da mu je glava višje, z vsemi sredstvi mu skuša spraviti kri iz možganov, kar je čisto silno težko, kajti kri se je v vročini zgostila. Zenska, ki je prihitela s steklenico mrzle kave, je zelo razočarana, ko jo zdravnik odžene — a je moral storiti tako, kajti onesvečen človek ne more požirati, tekočina zaide v pljuča in to je smrtno nevarno. V najboljšem primeru sledi težko vnetje pljuč. Se le ko onesvečenost premine, lahko daš pacientu nekaj piti, da se kri razredči.

Če se na ta način, ev. s sredstvi, ki pospešujejo delovanje sree, ne da spraviti kri spet v pravi obtok, potem je smrt skoraj neizogibna. Zato: Ne izpostavljaj nezavarovane glave cele ure soncu.

ZAZNAMOVANI ŠOFERJI

Zavarovalni odsek francoskega parlamenta se je zanimal za številne prometne nesreče in sklenil priskočiti na pomoč nezavarovanim žrtvam. Razen tega bodo zaznamovani vsi šoferji, ki se premalo zmenijo za cestne predpise. Vsaka dokazana krivda se bo za beležila v šoferjevi izkaznici. Ko bo dobil štiri kazenske beležke, bo izgubil pravico voditi avtomobil. Nasprotno bodo odlikovani vzorni šoferji po petih letih službovanja s posebnim častnim znakom ministristva za javna dela. Šofer, ki bo nosil ta znak, ne da bi ga zaslužil, bo kaznovan z zaporom od 6 mesecev do 3 let.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI Splošna Knjižnica:

(Nadaljevanje):	
Pravljice in pripovedke (Košutak):	
1. zvezek	40
2. zvezek	40
Prve med Indijanci	30
Pregledanje indijanskih mlajonar-jev	30
Robinson Crusoe	50
Revolucija na Portugalskem	30
Rdeča vrtinja, povest	30
Roman zadnjega cesarja Hab-sburžana	1.50
Rdeča megla	70
Rdeča kokarda	1.25
Serfant Divola, vez.	1.00
Slovenski kaljivec	40
Slovenski Robinson, trd. vez.	70
Stric Tomova koč	50
Svečnik invalid	35
Skrivnost najdenke	35
Skazi črne Indije	50
Sanjaka knjiga, mala	50
Sanjaka knjiga, velika	90
Sanjaka knjiga, (Arabika)	1.50
Spomini Jugoslavanskega dobro-voljca, 1914—1918	1.25
Sredozemci, trd. vez.	60
broš.	40
Stranste vojne	50
Strci smrti, 4. zv.	35
Smrt pred hišo	65
Stanley v Africi	50
Spomin znanega potovalca	1.50
Stritarjeva Antihigija, broš.	50
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	30
Sin medvedjega lovca, Potopljani roman	30
Student naj bo, V. zv.	35
Sveta Nožburga	35
Spilje, male povesti	35
Stezolodec	30
Stopki Samotarnik	35
Sveta noč	30
Svetlobe in sence	1.25
Sljake (Meško)	60
Spilje, humoristi, trd. vez.	50
SHAKESPEAREVA DELA:	
Macbeth, trd. vez.	90
broširano	70
Othello	70
Hamlet	70
Stric Tomova koč	50
Skrivnost najdenke	35

Vsakovrstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3878

POPOLEN CENIK JE PRILOŽEN
V TEM LISTU VSAKI FEDEN

Voda po sadju velja med ljudstvom za zelo nezdruvo in nevarno stvar. Nekaj resnice je na tem. V vodi, ki jo popijemo, se sadje, zlasti če ni popolnoma zrelo, namreč napihne in ker se želodec otrok razmeroma malo razteza, obstoji nevarnost, da poči. Nezmerno istočasno uživanje sadja in vode je otrokom torej vsakakor prepovedati — majhne množice pa so le izjemoma škodljive.

G O B E

Strupene gobe so tako znana nevarnost, da nam ni treba izgubljati mnogo besed. Predvsem: Ne nabiraj sam gob, če ne znaš res dobro ločiti užitnih od nevarnih. Strup preide iz prebavil v kri ter jo razkaja. Če dospo do možganov, še preden pride strokovnjaška pomoč, tedaj povzroči krče, ustavlja delovanje sree in — ga lahko popolnoma ustavi.

K A Č I P I K

Smrtni primeri zaradi kačjega pika so pri odraslih osebah pač redki, vsaj pri kačah naših krajev, toda zdravniku je treba poklicati takoj. Podvezati rano, da zastrupljena kri ne more v sree, je za eno uro, dve pač najboljša prva pomoč, toda čim dalje se krvni obtok zadržuje tem nevarnejše je to za delovanje sree. Žejo, ki se pojavi po piku, je gasil s toplom čajem ali kavo. Alkohol ne pomaga veliko. V večji množici pa čestokrat šele povzroči smrt.

LOZANSKI TRAKTAT

Le zmešnjave prvih poročil, ki so prihajala iz Lozane o poteku in zaključku tamošnjih pogajanj, si je šele sedaj mogoče napraviti pravo sliko o doseženem uspehu, ko so bile razne vesti zavrnjene na pravo mero in v prave meje. Sklenjeno ureditve, ki je bila v svojih bistvenih dodatkih še nekaj dni skrbno čuvana tajnost poklenih diplomatov, je tisk raznih držav ocenjeval iz tako različnih vidikov, da v diplomatsko zakulisje neposvečenim ljudem nikakor ni bilo mogoče spoznati, kaj se je bilo prava prav doseglo bistvenega v Lozani.

Značilno je, da je produkt štiritredenskega zasedanja zastopnikov evropskih velesil dobil sedaj skromen naziv traktata, tedaj nekakega načelnega sporazuma; čegar okvir dopušča še vsakovrstne izpremembe, dodatke in dopolnila. Francoski tisk zato izrečno poudarja začasnost lozanskega dogovora in njegovo odvisnost od številnih pogojev, ki se imajo izpolniti, preden bo Youngov načrt končnoveljavno zrušen in pokopan. Pravna sila nacrta je s tem ostala nedotaknjena. Odgovoreni repariacijski plačil je bila z izjavo Johna Simona razširjena na vsa meddržavna plačila, izhajajoča iz haških pogodb l. 1930. Pa tudi lozanski traktat stopi v veljavo šele, ko ga bodo ratificirale države, ki so nanj pristale. O ratifikaciji so se Anglija, Francija, Italija in Belgija obvezale s posebnim sporazumom (gentlemen's agreement), da jo bodo izvedle šele tedaj, ako se jim bo posrečilo doseči zadovoljivo ureditev svojih vojnih dolgov napram Ameriki.

Lozanski traktat je tedaj le provizorij, ki bi takoj prenehal ter bi na njegovo mesto stopil zopet Youngov načrt, ako Amerika ne bi hotela privoliti v zadovoljiv arrangement svojih terjatev v evropskih državah, dosedanjih upnicah Nemčije. Ta možnost pa je seveda samo teoretskega značaja, kajti repariacije so sedaj že toliko omajane, da se ne bi dale vzpostaviti v celoti, kakor jih predvideva Youngov načrt. Kljub temu je francosko javno mnenje prepričano, da je Herriot dosegel že s tem velik uspeh, da je zedinil evropske dolžnike v fronto proti Ameriki in da je Lozana ugotovila ozko organsko zvezo med repariacijami in ameriškimi vojnim terjatvami v Evropi.

V Angliji so prepričani, da je lozanski traktat dopolnil lansko Hooverovo delo. Predsednik Hoover je s svojim moratorijem izpodnesel tla nemškimi upnikom, Lozana pa je potrdila ta korak in ga izvedla do skrajnosti. Oglašajo se sicer posamezniki, ki menijo, da je Anglija z Lozano veliko tvegala, vendar pa prevladuje nazor, da Amerika ne bo mogla prezreti združene fronte svojih dolžnikov. Osebito vidijo vse v rožnati barvi angleški finančniki, ki jih je bil prevzel strah za ogromne naložbe v Nemčiji. Njim so seveda važnejše njihove privatne terjatve, nego terjate države. Vendar pa bo kmalu pokazal nadaljnji razvoj, do

HRVATJE NA RADIO.

Hrvatsko pevsko društvo "Slavulj" v Detroit, Mich., bo pelo dne 3., 5. in 6. avgusta ob sedmih zvečer hrvatske pesmi na radio postaji WEXL.

ADVERTISE in "GLASNARODA"

Trpljenje ljubezni

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

8 | (Nadaljevanje.)

In imel je srečo. V neki trgovini s kolonialnim blagom mu prvi prodajalka, s katero se je šalil, ko je kupil tablico čokolade, da bo v prvi ulici, ki obrne proti železniški postaji, neka gospa Solar v pondeljek imela prazno sobo. Nek sodnijski uradnik je osem mesecev stanoval pri gospe Solarjevi, dokler ni njen mož umrl. Uradnik se namerava poročiti in se bo jutri izselil. Prodajalka mu pravi, naj si sobo ogleda; hišo ni težko najti, ker je mala, rmena vila z balkonom in zelenimi polki, na vrtu pred vilo pa je vodomet.

Mirko takoj poišče gospo Solarjevo in jo vpraša za sobo. S svojim prijaznim gvorjenjem je premagal njeno obotavljajanje. Ko je odšel, je bil prepričan, da mu bo dala sobo. Zelo je bil vesel, kajti hiša mu je ugajala in bil je prepričan, da bo tukaj mogel delati v večjem miru kot pa doma. Nato se odpelje k Eriki na kavo. Pozneje je pa bil namenjen iti v urad po Ulo.

Veselo ga sprejme sestrinca.

— Pristeno pozdravljen, Mirko!

Poljubi ji roko in vpraša, kako se ima. Erika takoj prične kuhati kavo in se veseli vesele ure v pogovoru z bratrancem.

— No, ali je Srečko sinočni večer dobro prenesel?

— Mislim, da ne posebno. Mirko, četudi ni ničesar rekel.

— Aha, boleti so ga lasje —

— Če bi saj samo to bilo! To bi prešlo, kot pri tobi. — Erika se nekoliko smeje in pomembno pogleda Mirka, ki pa se brani, kajti da bi ga boleli lasje, tega ne pozna.

— Mirko, s Srečkom je vse kaj drugega. Bori se z resno nezadovoljnostjo. Bojim se, da z njegovim srem ni vse v redu. In vendar navzle zdravnikov preprosti pije preveč. Kdo ve, koliko ga je sinoči pospravil —

Mirko se brezbržno nasmeje.

— Ne toliko kot jaz. In kot vidiš, mi je večer dobro storil.

— Da, ti! Toda Srečko —! Saj se razjezi, če ga prosim, da malo bolj pazi na svoje zdravje.

Kava je bila kuhana. Njen močni vonj je napolnjeval sobo in slastno popije Mirko dišečo pičico.

Mirko je moral Eriki pripovedovati o celi sinočni zabavi pri dr. Gromu, ker je njen mož preskopal v svojem pripovedovanju.

— Kako naj bi bilo! Vedno Vedno —! Jedli smo, pili, kadili! Kuhinja prvovrstna, prve vrste vina! O čem smo govorili? O Bog, zahteva preveč; kako naj vse povem. Doktor je zagrižen samec. Na ženitev nikdar ne misli. Najbrže tiči v kaih močnih mrežah. Toda nikdo niti najmanjšega ne ve. Kot bi zastor zagrinjal njegovo privatno življenje. Posebne vrste človek —

Samo to ji je Mirko na njeno prošnjo povedal. Oh, in tako je hlepela po vsaki malenkosti. In nato je od Mirka izvedela še več. Zvesto ji je povedal vse, kar je hotela vedeti.

— Pri Radu ni tako, kot pri drugih večerih samo za gospode. Ne trpi nič obrekovanja in dvoumnosti. Kadar pride kaj takega, takoj vsakega zavrne z ostro besedo, da se mora vsok čutiti kot pol-lit pes.

— Tvoj prijatelj mora biti zelo pomemben mož, po vsem tem, kar si mi o njem povedal —

Toda Erika pri teh besedah ne pogleda Mirka; natoči mu drugo skodelico kave, katero kaj rad vzame iz njenih belih, dobro negovanih rok, ker m je danes vendar razvedrila njegove malo trudne duhove. Živahno pritrli njenim besedam.

— In Rado tudi med vsemi najbolj razume moje misli, načrte in želje! Ti in on! Vidva sta edina človeka, ki me razumeta in katerima se popolnoma morem zaupati!

— Veseli me, Mirko, ako imaš tako mišljenje o svojem prijatelju in meni. — pravi Erika pristno. — Pred kratkim si mi obljubil, da mi boš prinesel nekaj novega.

— Saj sem, ako hočeš poslušati. — Iz usnjene torbice izvleče zvezek in bere. Bile so pesmi izvanredno globokih misli in v jeziku popolne, ki so se mu posrežile v srečni uri.

S prepričanjem je hvalila pesmi.

— Moja resnična in odkrita želja je, da vidim, da je enkrat kako tvoje delo dotiskano. To bi te tudi povzdignilo in navdušilo, da bi se zavzel za nova dela.

V njenih besedah je čutil majhno očitjanje.

— Seveda! In tako človek premišluje dalje in se pogosto vpraša, ako ima to kak pomen in ako ne bil bilo pametnejše toliči kameenje! Delo z rokami več prinese. — Kaj vpraša svet po pesniku! Sreča kri je, kar da, toda posmehuje se mu in njegovemu daru. Dobro vem, Erika, da me vsi smatrate za lahkomisljenega lenuha — v resnici pa nisem; bolesto trpim sam na sebi in moji nestanovitnosti in neodločnosti. Pogosto sem že resno mislil, ako ne bi bilo boljše, da si poženem kroglo skozi glavo, kajti moje življenje ni nič vredno. Ali vstvarim kaj vrednega? Vsak dan berem to vprašanje v oči svojega očeta, brata in tudi tvoj mož me smara za skrajno nepotrebnega človeka —

Pomirjevalno položi Erika belo roko na njegovo ramo.

— Pretiravaš, Mirko —!

Na tak nenadni izbruh žalosti ni bila navajena pri Mirku, ki je bil drugače vedno vesel. Mogoče je bilo to domnevanje samo posledica prepiše noči — moralni maček.

— Jutri boš mogoče mislil zopet drugače, Mirko. Eno noč se dobro prespi, — se prijazno smeje Erika.

Šaljivo ji preti s kazalcem:

— Zdaj postajaš poredna, Erika. Prav nič se ti ne prilega. — Pogleda na uro. — Ali se smem poloviti? Pozdravi Srečka — ne, Erika, hvala — toda ne morem več ostati. Imam sestanek z Ulo in ne maram, da bi me čakala.

— Ula ti je zelo naklonjena —

— Da, še vedno! Pozna se že precej dolgo in še se ni nikdo naveličal —

— Ker je ljubezen zvezala vajino zvezo, — pravi resno s bolestnim zvenenjem glasu.

— Misliš? — Mirko išče po torbici, nato pa ponudi Eriki majhen, nekoliko umazan list. — Poglej, ta list sem nedavno našel v svojem jopiču; kdaj je pisala, že ne vem več.

Erika bere polglasno — "katera je enkrat počivala v rokah velikega, ne more nikdar biti srečna v rokah maghnega".

Erika, malo zardela, vrne listič.

— Mirko, to je ganljivo.

— Res — toda neprijetno. Nikdo noče živeti v zavesti, da je vezan.

Ta Mirkova izjava zaboli Eriko — kako neusmiljeno sebično je govoril — in vendar ni bil med najslabšimi.

— O, kaki sebičnejši ste vi moški! Prava, v resnici ljubeča žena da vendar vse, kadar se vda, ne samo svojega telesa — in vi? — O, sa ne razumete, kaj vse se godi v ženi — hladnokrvno, brezsrčno, kruto, pribijate na križ one, ki ves ljubijo.

"Zamiljena stoji pri oknu in gleda z njim. Kako gibčen je bil njegov korak! — Seveda: šel je k svoji ljubi. Srečna človeka! Vi-

deti sta se mogla brez težke zunanje prisiljenosti. Erika tiho vzdihne. Po kakih tajnih potih je morala hoditi, da je mogla saj malo oblizniti polno, bogato človeško srečo.

Ali je bila zaradi tega slabo? Ne, gotovo ne? Ne, gotovo ne. Njena vest jo je opravičila. In njena vest je bila zelo občutljiva. Četudi je drugega tako nepopisno ljubila, ni svojemu možu vzela ničesar, ker je zavrgel bogate darove, ki mu jih je prinesla s polnim sremom.

(Dalje prihodnjič.)

KALVARIJA KRAŠKE DRUŽINE

Nedvomno sta vasi Zgonik in Salež pri Trstu dve izmed naših najbolj zavednih kraških vasic, kjer živo slovensko preprosto, toda odprmo in žilavo ljudstvo, ki je tako navezano na svojo bomo rodno grudo in svoj dom, da ju ljubosumno čuva pred zemljelačnim tujem. Naši ljudje so v štirinajstih letih do dobra prepoznali svoje gospodarje in se niso dali zavesti ne z obljubami, še manj z nasiljem. Obe kraški vasi sta v zadnjih letih še prav posebno hudo občutili tujevo peto. Zgonik je bil Lahom vedno trn v peti. Prizadevali so si na vse mogoče načine, da bi uklonili ljudstvo in zarobili njegov duh. Salež za Zagonikom ni zaostajal. Ko so letos pomladi neznanici izruvali v Zgoniku drevesce v spomin Musolinijevega brata Arnalda, so karabinerji v obeh vseh polovili nič manj ko 45 mladenčev in jih odgnali v zapore. Zaradi fašističnega nasilja je v Zgoniku se najbolj trpelao družina bivšega župana Grudna. Pred kratkim so si zgoniški fašisti ustanovili celo svojo bojno postojanko s četo svojih ljudi, ki sedaj nadzirajo naše ljudi in jih, če treba tudi terorizirajo.

Najtežja usoda zatiranih in preganjanj pa je gotovo zadela družino Obadovih v Saležu. Še pred kratkim je bilo poročano o tragični usodi mladega člana te nesrečne družine. Informacije so bile tedaj sicer nekoliko netočne, toda to ničesar ne spremeni na stvari. Njegova prerana in po krivdi tuja povzročena smrt pa je le člen v verigi preganjanja in zatiranja teh naših ljudi.

Leta 1926 je umrl v starosti 47 let gospodar Ivan Obad zaradi pljučnice, ki si jo je nakopal po krivdi fašistovskih preganjalcev. Dve leti nato mu je sledil v prerani grob tudi sin Bogumil. In spet dve leti nato je prišel v veliki tržaški proces, na katerem je bil njegov najstarejši sin Janko po sodniških fašističnega posebnega sodišča obsojen na 10 let ječe, ker so ga karabinerji prijavi, češ da je sodeloval pri požigu poitalijanske ljudske šole v Zgoniku. Bil pa je mirnega in tihega, čeprav kremenitega značaja, pa je bilo ljudstvo, ki ga je poznalo, od vsega početka prepričano, da je bil po nedolžnem obsojen. Janko je zelo inteligenten in nadarjen kmečki fant, ki se je kot samouk naučil glase in kot organist vodil cerkevno petje. Celu po dolgotrajni preiskavi mu tudi na samem procesu niso mogli ničesar dokazati. Ko pa je bil obsojen, so ga odgnali v zapore v Lucii.

V začetku junija t. l. je doletela Obadove nova nesreča. Pokrajnska konfinacijska komisija, ki načeljuje sam prefekt, je obsodila na 4 leta konfinacije Jankovega brata Mirka, ki je študiral pravo. Mirko Obad je dovršil gimnazijo v Mariboru in po maturi se je vpisal na juridični fakulteti v

Ljubljani. To je bil vzrok, da so si fašisti v svojem slepem sovraštvu proti vsemu, kar je jugoslovanskega v Julijski krajini, zapirali tudi njega v svoje proskripcijske imenike. Ko se je leta 1930 v času počitnic vrnil domov, da bi kot italijanski državljani izvršil svojo vojaško dolžnost, so ga pričeli dejansko nadlegovati in preganjati. Na njegovem domu so izvršili nešteto preiskav, njega samega odvedli v preiskovalni in preventivni zapor. Letos je odslužil vojaški rok. Prosil je za potni list, da bi mogel v inozemstvu nadaljevati svoje študije, a mu ga oblasti niso hotele dati. Tedaj je, kakor so ga pozneje obtožili, skušal skrivaj zbežati čez mejo, toda tik ob meji so ga ustavili miličniki in aretirali. Odgnali so ga v tržaške zapore, v katerih so ga prav po fašistovski zasliševali vse do 9. junija, ko je bil postavljen pred konfinacijsko komisijo, ker mu je za dobo 4 let v konfinacijo le zaradi poskušnega bega čez mejo.

Od petih sinov sta ostala doma le še dva, 21-letni Stanko in pa najmanjši bratec, ki mu je bilo šele 6 let. Pa tudi Stanko je moral končno kloniti pod nasiljem.

Kakor znano, so uvedli fašisti pred nekaj leti predvojaške vaje, ki so postale v zadnjem času obvezne za vse nabornike. V tem pogledu so pričeli po slov. vseh prav posebno strogo postopati, da bi tako še bolj šikanirali naše ljudi. K predvojaškemu tečaju je moral letos tudi Stanko Obad. Zaradi neprestanega preganjanja, večnih aretacij in zaporov je bil dočela izčrpan in bolehen. V predvojaških taborih je moral spati na mokrem cementu in samo zaradi svoje narodnosti, ki je ni hotel za nobeno ceno zatajiti, prenašati vse nadloge vojaškega stanu in šikane sovražnih rašističnih častnikov. Pri vajah je obolel in je zaradi tega prosil, naj ga pustijo domov. Toda fašistični zdravniki mu dolgo niso hoteli izstaviti potrebnih spričeval. Nazadnje je prišel domov, a njegovo zdravje je bilo že dočela uničeno. Tedaj je izvedel, da so njegovega brata Mirka konfinirali. Zanj je bil to poslednji, najhujši udarec. Z velikim samopremagovanjem se je odpravil v Trst, da se poslednjič sestane z njim, preden bi ga odvedli bog ve kam. Ko se je vrnil iz mesta domov, je obležal, bolan na pljučih. Nekaj dni nato je izdihnil.

Dne 15. junija so ga pokopali. Bil je lep dan in, čeprav so imeli ljudje polne roke dela, je prihlieto vse v Saležu, da izkaže poslednjo čast mladi žrtvi tujevega nasilja. Fašisti so sicer poskušali razgnati pogrebe, ki so se zbrali iz bližnjih in daljnih vasi, toda 2000-glava množica se v svoji trp-

ki žalosti ni dala motiti in je zvesto sledila Stanku tudi na njegovi poslednji poti.

Menda pe bil zares udarec zlohotne usode, da je morala Obadova družina žrtvovati že svojega četrtega člana. Kakor tragična ironija si sledijo datumi: 9. junija 1926, ko je umrl oče, 9. junija 1928, ko je izdihnil sin Bogumil, 5. septembra 1930, ko je bil obsojen Janko, in končno spet 9. junija 1932, ko je bil Mirko konfiniran, Stanko pa obležal, izmučen do smrti, ki ga je šest dni nato rešila trpljenja.

VELIKANI MED ČRVI

Črvi deževniki so prav dobro poznani in otroci včasih po dežju občudujejo kakega prav posebnega velikan, ki je dolg okrog 20 cm. Kmet, ki orje svoja polja, naleti pri oranju večkrat še na večje črve, o katerih ve, da so za poljedelca zelo koristni, saj mu rahljajo zemljo, katero počasi jedo in prebavljajo. Pa niso ti črvi največji na svetu. Je še več drugih vrst črvov, ki sicer ne žive pri nas, ki pa so pravi orjaki v pisani prasuhi. Tako je Anglež King odkril na otoku Ceylonu vrsto črvov, ki so dolgi po 70 cm in debeli okrog 1 cm in pol. Ti črvi kopljejo pod zemljo prave rove in izločajo prezvečeno zemljo nad temi rovi. Ta zemlja izgleda ko kaka mala krtina. Kmalu za Kingom je odkril C. Keller na otoku Madagaskarju črve druge vrste, ki so dolgi celo nad 1 m. Tudi ti črvi niso največji na svetu, zakaj v Novi Kaledoniji in Braziliji so odkrili dve vrsti črvov, dolgih poldrug meter. Ti črvi so že pravi orjaki in so dobili ime titani oziroma antejki. Končno so pa našli največje orjake med deževniki, ki so dolgi nad 2 m in debeli po več cm. Ti črvi žive v močvirnih nižavah ob avstralskih rekah. Taki velikani med črvi puščajo po tratah eno tretjino metra visoke, krtinam podobne kupe prebavljene prsti, ki je izborna gnojila. Če se pa gibljejo po svojih podzemskih rovih, tako čudno emokajo s svojimi ogromnimi in dolgimi trupi, da se ti glasovi prav dobro čujejo. Če prime kdo takega črva v roko, tedaj zvije svoj dolgi trup v ogromen klopčič in brizga iz luknje na hrbtu mleku podobno tekočino, ki močno diši po karbolni kislini ali kreozotu. Ta čudni duh varuje najbrž te orjake pred sovražniki, katerih gotovo ni malo. Če tak črv pogine, se ta vonj po kreozotu še poveča, in dolgi trup črva razleže v gosto oljnat zmes, ki jo domačini uporabljajo kot izborna mazilo proti revmatizmu.

PERESA IZ JEKLA

V srednjem veku, v katerem so zlasti po samostanih napisali nešteto debelih zvezkov v lepem rokopisu, so pisali z lepo okončenimi gosjimi peresi Jeklena peresa, s katerimi danes praska že vsak šolarček, pa so začeli izdelovati šele koncem 17. stoletja. Zna ni John Byron poroča v nekem rokopisu iz leta 1723, da ima jekleno pero in da nikakor ne more dobiti novega. Nekaj let za tem pa so prodali na Angleškem iz zapuščine nekega pesnika jekleno pero, ki je bilo kupljeno na dražbi za 5 funtov šterlingov. V arhivih mesta Birminghama pa so našli zapiske, iz katerih sledi, da so še leta 1802 prodajali ducat takih peres za 30 šilingov. Te cene sio bile zato tako visoke, ker so takrat izdelovali jeklena peresa na roko. Prvi, ki je izumil izdelovanje peres s stroji, je bil John Mitchell, ki je začel izdelovati peresa na debelo in povzročil, da je cena doslej dragim peresom padla. Pa tudi v antiki so že poznali kovinasta pisalna peresa in v grobu, ki ga pripisujejo Aristotelu, so našli košček kovine, ki je prav tako obdelan, kakor so naša pisalna peresa. V starih rimskih grobovih, ki so jih odprli l. 1876 na Angleškem, pa so našli prav take bronaste izdelke, ki prav gotovo niso služili nobenemu drugemu namenu, kakor naša sedanja jeklena peresa.

POPRAVEK.

Dopis, ki je bil v petek objavljen v našem listu, ni bil iz Finleyville, pač pa iz Library, Pa.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

4. avgusta: New York v Cherbourg in Hamburg

5. avgusta: Honoric v Cherbourg

6. avgusta: Europa v Cherbourg in v Bremen

7. avgusta: Lafayette v Cherbourg in v Hamburg

8. avgusta: Volendam v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

9. avgusta: Leviathan v Cherbourg

10. avgusta: Aquitania v Cherbourg

11. avgusta: Albert Ballin v Cherbourg in v Hamburg

12. avgusta: Dresden v Cherbourg in v Bremen

13. avgusta: Paris v Havre

14. avgusta: Olympic v Cherbourg

15. avgusta: Penland v Havre

16. avgusta: Augustus v Cherbourg

17. avgusta: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

18. avgusta: Stettin v Cherbourg in v Bremen

19. avgusta: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

20. avgusta: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

21. avgusta: Stettin v Cherbourg in v Bremen

22. avgusta: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

23. avgusta: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

24. avgusta: Stettin v Cherbourg in v Bremen

25. avgusta: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

26. avgusta: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

27. avgusta: Stettin v Cherbourg in v Bremen

28. avgusta: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

29. avgusta: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

30. avgusta: Stettin v Cherbourg in v Bremen

31. avgusta: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

1. septembra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

2. septembra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

3. septembra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

4. septembra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

5. septembra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

6. septembra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

7. septembra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

8. septembra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

9. septembra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

10. septembra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

11. septembra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

12. septembra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

13. septembra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

14. septembra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

15. septembra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

16. septembra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

17. septembra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

18. septembra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

19. septembra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

20. septembra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

21. septembra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

22. septembra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

23. septembra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

24. septembra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

25. septembra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

26. septembra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

27. septembra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

28. septembra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

29. septembra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

30. septembra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

31. septembra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

1. oktobra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

2. oktobra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

3. oktobra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

4. oktobra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

5. oktobra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

6. oktobra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

7. oktobra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

8. oktobra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

9. oktobra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

10. oktobra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

11. oktobra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

12. oktobra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

13. oktobra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

14. oktobra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

15. oktobra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

16. oktobra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

17. oktobra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

18. oktobra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

19. oktobra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

20. oktobra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

21. oktobra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

22. oktobra: Stettin v Cherbourg in v Bremen

23. oktobra: Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

24. oktobra: Rotterdam v Cherbourg in v Hamburg

25. oktobra: Stettin v Cherbourg in v Bremen